

РОЗДІЛ І. ПРОБЛЕМИ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

УДК[373.31:811.111](510)

Юлія Лахмотова

Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди
ORCID ID 0000-0001-9192-9541

ГЕНЕЗА ІДЕЙ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ КИТАЮ (221 РІК ДО Н.Е. – 1949 РІК)

Розглянуто історичний аспект розвитку вивчення іноземних мов у початковій школі Китаю. Висвітлено особливості вивчення іноземних мов (тибетська, монгольська, уйгурська, в'єтнамська, японська, англійська мови) у початковій школі Китаю. Для досягнення поставленої мети були використані такі методи дослідження: історичні: хронологічний, історико-типологічний, логіко-історичний, які допомогли висвітлити проблему дослідження в динаміці та хронологічній послідовності. Охарактеризовано перші школи з вивчення іноземних мов, засновані американськими та французькими місіонерами. Розкрито специфіку підготовки вчителів іноземної мови і перекладачів, а також навчально-методичне забезпечення навчання іноземним мовам (глосарії).

Ключові слова: іноземні мови, англійська мова, початкова школа, перші школи, глосарії, місіонери, перекладачі, Китай.

Постановка проблеми: У контексті реформування сучасної вітчизняної системи початкової освіти, прагнення інтеграції до світового та європейського освітньо-наукового простору акцентується увага на вивченні англійської мови як міжнародної мови спілкування. Оволодіння англійською мовою сприяє розширенню зв'язків між українськими й зарубіжними школами, розробляються програми з культурного та освітнього обміну учнями, активізується участь школярів у спільних міжнародних проектах. В Україні вивчення іноземних мов починається з початкової школи, а інколи і в дитячому садочку починають знайомити дітей із іноземними мовами. Частіше в Україні вивчають англійську мову як міжнародну мову спілкування. Вільне володіння декількома мовами показує нам, що людина відповідає вимогам сучасності. В Україні вивчення англійської мови введено в кожній школі з першого класу та внесено до Державного стандарту початкової загальної середньої освіти України [5]. Майже кожна друга людина у світі вивчає англійську мову.

Успішне запровадження вивчення англійської мови в школі вимагає звернення до зарубіжного досвіду. У площині дослідження звернемося до досвіду Китаю. Цікавим і корисним у цій ситуації є практика початкової школи Китаю – країни, стрімкі темпи розвитку якої вразили весь світ. Китай посідає перше місце в світі по вивченню англійської мови. Кожного року до Китаю приїздять сотні вчителів, які викладають англійську мову в садочках, школах та ВНЗ. Як і в будь-якій іншій країні світу, так і в Китаї дуже престижно володіти декількома іноземними мовами, тому нам було дуже

цікаво дізнатися, коли з'явилися перші згадування про вивчення іноземних мов не в світі, а в Китаї, у країні, де населення перевищує 1,5 млрд. людей.

Аналіз актуальних досліджень: Питанням про важливість вивчення іноземних мов займалися багато іноземних учених: Д. Андерсон, Б. Адамсон, Д. Джіл, К. Джеймс, Б. Скіннер, Т. Гільберт та інші.

Також це питання розглядали радянські науковці, які цікавилися культурою й розвитком освіти та науки комуністичної країни, яка була закрита довгі роки для іноземців і яка стала найуспішнішою країною сьогодення в торгівельній галузі: Н. Боровська, В. Клепиков, Г. Китайгородська, А. Джуринський.

У Китаї також є науковці, які розглядали історію вивчення іноземних мов, зокрема англійської, у Китаї: Ван Ліан, Сипін Ліу, Лі Ван, Сяо Лонг Фу, Чхен Лі, Тонбо Ждан, Лісіан Дзін, Сяохуа Ліан, Ху І та інші.

Мета статті – розглянути історичний аспект розвитку вивчення іноземних мов у початковій школі Китаю.

Методи дослідження: Для досягнення мети використано такі методи дослідження, а саме історичні: хронологічний, історико-типологічний, логіко-історичний, які допомогли висвітлити проблему дослідження в динаміці та хронологічній послідовності.

Виклад основного матеріалу. Як зазначав відомий китайський синолог Г. Голт, перші навчальні заклади в Китаї з'явилися на початку епохи Шан-ін (1766–1122 роки до н.е.). У Давньому Китаї за часів правління династії Цинь (221–206 р. до н.е.) та династії Хань (206 р. до н.е. – 220 р. н.е.) почалася торгівля із зовнішнім світом [7, 192–231]. Це були перші кроки торгівельних відносин, які зав'язувалися в ті часи між Китаєм та цілим світом. Це послужило першим кроком до вивчення іноземних мов, щоб розуміти зовнішній світ. Заможні люди почали вивчати іноземні мови. Однією з перших іноземних мов, яку почали вивчати на Сході, була англійська. Першими людьми, які розпочали вивчати англійську мову, були торговці. Володіння англійської мови було потрібно для того, щоб продавати свій товар в інші країни. Вже тоді китайці зрозуміли, що знання іноземних мов потрібно не лише для спілкування, а й для просування в торгівельному руслі.

Таким чином, вивчення іноземних мов у Китаї, а саме англійської, розвивалося. Так, у XIII столітті за часів правління династії Юань (1271–1368) вивчення іноземної мови могли собі дозволити лише аристократи та їх діти для того, щоб розпочати комерційні відносини з Південно-Східною Азією [6, 21]. Хоча вивчення іноземних мов у Китаї не мало сильного розповсюдження до правління останньої династії Цін (1644–1911), коли до Китаю почали прибувати Американські та Британські торговці для отримання вільного доступу до ринку. Історичні записи свідчать, що перша офіційна установа в Китаї з вивчення іноземних мов була заснована в 1276 році, яка мала назву «Бюро перекладів», та у 1407 році відкрили філіал «Бюро перекладів» у

Пекіні. Функцією цих закладів було підготовка глосаріїв для Азіатських мов, зокрема, для тих країн, які межують із Китаєм та платять данину Китаю [8].

У 1289 році в Китаї з'явилася перша школа іноземних мов, у якій навчалися діти із заможних родин. Першими вчителями з іноземних мов були перси. Метою цієї школи було підготувати перекладачів для держави. Дівчата не могли відвідувати цю школу. У школах навчалися лише хлопці. Кращі учні цієї школи в подальшому ставали викладачами. У ці часи вже існувала система складання іспитів.

У 1403 році з'явилась ідея створення навчального закладу з підготовки перекладачів.

У 1407 році була вперше заснована школа з вивчення восьми іноземних мов: тибетської, індійської, монгольської, нуженської (давня національна в Китаї), дайської, уйгурської, бірманської, хуейської (етнічна група). Випускники цієї школи ставали не лише перекладачами для китайського уряду, але вони самі ставали приватними вчителями іноземних мов. Приватні викладачі працювали лише в заможних родинах. Випускники цієї школи ставали не лише перекладачами для китайського уряду, але вони самі ставали приватними вчителями іноземних мов.

Таким чином, у 1407 році було відкрито школу Сингуань (школа мов варварів чотирьох країн світу). У цій школі вивчали монгольську, чжурчженську, тибетську, санскрит, фарсі та уйгурську мови [3] та бірманську мову. Ця школа була найкрупніша в Китаї з вивчення іноземних мов і мала назву мінська школа іноземних мов.

Приблизно з 1415 року в школі велось викладання в'єтнамської, японської, камбоджійської, корейської та яванської мов. Після закінчення вивчення мов діти складали іспити.

З 1426 року в Китаї почалося інтенсивне викладання іноземних мов: тибетської, монгольської, фарсі, уйгурської мови. Особливу увагу привертає те, що мова викладалася приватно [7, 15]. Кількість учнів у школах спочатку становила 64 учні, а в 1466 році кількість учнів зросла до 154 дітей [4]. У школах була нестача учнів, тому було прийнято рішення набрати сто дітей чиновників та простолюдинів, які проявляли інтерес до вивчення іноземних мов (вікові обмеження були відсутні). Викладатський склад школи складався з числа викладачів тих народів, мова яких там вивчалася. Незабаром школа не потребувала іноземних викладачів, кращі учні, які вже вивчили іноземні мови, ставали викладачами.

У 1490 році був прийнятий указ про складання іспитів на володіння іноземними мовами після кожного етапу навчання. Строк навчання в школі становив дев'ять років та поділявся на три етапи. Отже, діти складали іспити кожні три роки. З 1490 року по 1604 рік викладачами бірманської мови ставали китайці. В якості навчальних посібників викладачі разом з учнями перекладали підручники з рідної мови.

З 1511 року в Сингуані було відкрито відділення з вивчення мови держави Бабай (так у Китаї називали мову держави Лана, яка розташована на півночі сучасного Тайланду) [3].

Мінська школа з вивчення іноземних мов у Китаї існувала багато років. Багато учнів приходили туди навчатися, але згодом інтерес до вивчення іноземних мов став пропадати і в 1537 році до школи було прийнято лише 120 учнів, у 1604 році – 94 учня, у 1607 році – 36 учнів, а в 1625 році – 44 учня. У 1628 році набір учнів до школи був дуже низький, до школи було зараховано лише 68 учнів, тому було прийнято рішення про закриття мінської школи іноземних мов [6, 21].

Із початку 1830 року в Китаї був великий вплив американських місіонерів, які підштовхнули народ для подальшого вивчення англійської мови. Місіонери відкривали свої школи, де вчили дітей англійській мові і це були перші школи в таких містах, як: Гонг Конг, Кантон (Гуанджоу), Сіамен, Шанхай та Нінпо. І це були єдині школи в Китаї на той час, де відбувалося вивчення іноземних мов. Ці школи мали шалений успіх та розповсюджувалися по всьому Китаю [4].

У 1861 році в Китаї було засновано Міністерство іноземних справ, але службовці, які там працювали, не володіли іноземними мовами. З огляду на це, наступного року було вирішено відкрити при Міністерстві школу іноземних мов – Пекінську школу перекладу. У школі навчалися обдаровані діти, яким ще не виповнилося 13 років. З кожним наступним роком у школу додавалося по 10 нових учнів. Головними предметами були китайська та англійська мови. З початку навчання тривало три роки, а потім було збільшено до восьми років. Протягом першого року навчання викладали такі предмети: читання, письмо, вчили прості слова та фрази, використовували звичайні підручники. На другому році навчання учні вчилися правильно складати речення й перекладали короткі речення. Протягом третього року навчання додавався новий предмет – країнознавство. На четвертому році навчання учні вчилися математиці, алгебрі, фізиці, а також вчилися перекладати офіційні документи. П'ятий рік – учні вчилися перекладати книжки і навчалися тригонометрії. На шостому році навчання учні продовжували займатися перекладом книжок. Протягом сьомого року навчання вивчали хімію, астрономію, закони різних країн, топографію, продовжували вдосконалювати свої навички в перекладі книжок. Восьмий рік навчання знаменувався вивченням астрономії, географії, писали есе, як зробити країну багатою, та продовжували перекладати книжки.

У ці роки в Китаї виникає багато навчальних закладів, створених іноземними місіонерами. Почали з'являтися перші навчальні заклади європейського типу, які підкреслювали необхідність знайомства молоді з духовним життям Заходу. У таких школах почала використовуватися класно-урочна система навчання, вивчали іноземні мови, точні та природничі науки

(які були притаманні заходу), машинобудування, медична та військова справа. Відомий дослідник у галузі Китаю В. Клепиков вважає 1862 рік початком створення сучасної системи освіти Китаю [2, 104–109].

У 1865 році ця школа стала коледжем, а з 1901 року коледж перетворився на Пекінський університет.

У дореволюційному Китаї майже 90 % населення було безграмотним. Розвиток освіти в містах і селах відбувався нерівномірно.

Майже 40 % навчальних закладів належали приватним особам, а також французьким та американським місіонерам. Усе це було пов'язано з тим, що Китай був полуколоніальною, полуфеодальною країною. З часом ці школи повністю звільнилися від феодальних традицій. Але спочатку місіонери створювали та відкривали свої школи, де вивчали як загальну програму, так і іноземні мови.

Незабаром місіонер Дж. Бурдон відкрив свою школу іноземних мов. У цій школі спочатку викладали лише англійську мову, а потім з 1863 року ввели ще французьку мову; з 1863 року – російську мову; з 1872 року почали вивчати німецьку мову та з 1896 року – японську мову. Згодом почали відкривати не лише школи з вивчення іноземних мов, але і школи за фахом, де вивчали іноземні мови. Вивчення іноземних мов було головною справою, тому всі книжки та предмети були виключно англійською мовою.

До 1877 року налічувалося близько 20 таких шкіл, де навчався 231 учень. У перші роки ХХ століття число протестантських місіонерських шкіл у Китаї зростало [7, 192–231].

У середині ХІХ століття за часів правління династії Цзін вже вивчали англійську мову в початковій та середній школі. У 1902 році англійська мова почала з'являтися в навчальній програмі початкової та середньої школи. У ті часи в школах Китаю панувала японська система освіти. Як і в Японії, початкова освіта повинна була охоплювати дітей усіх прошарків населення незалежно від полу дитини. Освіта була платною, тому не всі версти населення були спроможні сплачувати гроші. У початковій школі вивчали такі предмети: етика, китайські класичні книги, письмо, арифметика, малювання, природознавство, географія, історія та гімнастика. У середній початковій школі вивчали також іноземні мови. Англійську мову вивчали за традиційними методами навчання – акцент робився на читання та переклад. Також вивчалася граматики та лексика, слідували за правильною вимовою. Усі учні повторювали за вчителем та намагалися відтворити його інтонацію. За такими методами навчання іноземну мову в Китаї вивчали протягом двадцяти років.

У 1905 році було засновано Міністерство освіти, яке активно впроваджували систему «Гуймао» – «відданість імператору та повагу Конфуція». За цією системою, початкова освіта повинна бути безкоштовною,

видавалися нові підручники, програми та навчальні плани [1, 152]. Але не зважаючи на це, більша половина населення залишалася неписьменною.

До 1911 року в Китаї налічувалося більш ніж 3000 місіонерських шкіл, у яких навчалося 139000 учнів. У Китаї на початку 20-х років ХХ ст. існували різноманітні педагогічні течії, оскільки педагогічна думка розвивалася досить суперечливо. Були дуже популярні ідеї Жан-Жака Руссо, Льва Миколайовича Товстого, мали попит англійська та німецька педагогіка, а найуспішнішою була педагогіка американського прагматизму, яка отримала розповсюдження в Китаї після I Світової Війни. До Китаю неодноразово приїздили різні діячі з лекціями. У країні виникло декілька течій: демократична освіта (Янь Яньчу), «Живе виховання» (Чень Хаоцін), «Виховання життям» (Тао Сінчжи). Назва теорії «Живе виховання» вирізняє її від феодально-схоластичного навчання. Ця нова течія повинна розвивати ініціативу учнів, щоб виховати по принципу Ченя, «сучасних китайців, які володіють діловими якостями та вміють розмовляти англійською мовою». У школах почали вводити вивчення англійської мови знову, але вивчення англійської мови тривало не дуже довго.

У 1912 році в Китаї була проведена реформа з навчання. Після цієї реформи була запроваджена нова шкільна система «Женьізи», яка передбачала введення семирічної початкової школи (4+3) та чотирьохрічної середньої школи. Початкова школа приймала дітей у шестирічному віці. Навчання в молодшій чотирьохрічній початковій школі було обов'язковим. У молодших класах викладали лише сім предметів. Ініціатором цієї реформи був Цай Юаньпей [8, 32].

Сама структура навчальних закладів потребувала перегляду, оскільки вона зберігалася ще з 1922 року і мала таку структуру: 12 річний цикл навчання: двоступенева початкова школа (4 роки – перший ступінь та 2 роки – другий ступінь) та двохступенева середня школа (3 роки – перший ступінь та 3 роки другий ступінь).

Із початку 1920 року в Китаї розпочалося вивчення англійської мови. У 1922 році була розроблена і прийнята нова шкільна система навчання. Ця система навчання отримала назву «Женьсюй». Дана система навчання пропонувала шестирічну початкову школу та шестирічну середню школу. Батьки зобов'язані були забезпечити дитину освітою. Ті батьки, які не приводили дітей до школи, сплачували штраф. У цьому самому році були розроблені навчальні програми з вивчення англійської мови та в початковій школі стали впроваджувати предмет «англійська мова». Дуже швидко в школі діти почали вивчати англійську мову, іноземну мову. Для того, щоб краще оволодіти новим предметом, поза школою стали відкривати курси з вивчення англійської мови. Разом із цим, у Китаї з'явилися нові проблеми: нестача вчителів, не вистачало навчального матеріалу, не знали ефективних методик викладання тощо. Цього самого

року в Китаї почали відходити від японської системи освіти в бік Західної моделі навчання. Нова реформа навчання походила на американську модель: структура школи та програма навчання. У Китайській школі з'явилися дальтон-план, винетка-план, метод проєктів, система моніторів, Гербертовський метод навчання. Почали змінюватися й методи навчання. Тепер у навчанні акцент робили на аудіювання та комунікативні навички, почали використовувати нові методичні ресурси, які пропонували мас медіа. У християнських місіонерських школах годин англійської мови було більше, аніж у звичайних школах. Китайський теоретик з навчання Фу Баочень був проти наслідування американського педагогічного досвіду.

До 1925 року число християнських американських шкіл збільшилося, нараховувалося вже 7000 початкових шкіл, у яких навчалося 250000 молодших школярів та 26000 школярів навчалося в середній школі [7, 192].

Протягом тридцяти років, передувавших проголошенню КНР, у розвитку навчання країни намітилося дві лінії: перша лінія – розвиток шкіл пішов буржуазним шляхом; друга лінія – нові ідеї марксистської педагогіки, які і призвели до деякої демократизації системи освіти.

Із 1927 по 1949 рік, паралельно зі старою школою, розвивалась нова школа, принципи роботи якої були зумовлені специфікою військового часу. До цього часу в школах Китаю вивчали англійську мову, але згодом, з масштабною перебудовою в політичній, соціальній, економічній та освітній галузях вивчення англійської мови як іноземної почало відходити на другий план. Англійську мову вивчали лише в середній школі в якості факультативу. Вивчення англійської мови з початкової школи було вилучено. Поступово почало зникати вивчення англійської мови і з середніх класів.

Перешкодою на цьому шляху було розходження на рівні культурного розвитку між малими народностями Китаю. У ті часи на території Китаю мешкало більш ніж п'ятдесят різних народностей. З цього числа народностей, які мешкали на території Китаю, лише третина мала власну писемність. У школах народностей, які не мали своєї писемності, заняття проводилися китайською мовою або за власним бажанням тоєю мовою, яка була їм близька, але мала свій алфавіт. З огляду на те, що на території Китаю мешкали різні народи і в них була також своя мова спілкування, з 5-го класу початкової школи вводилося обов'язкове вивчення китайської мови. Уряд вважав, що країна повинна мати єдину та спільну мову спілкування, якою повинні володіти всі версти населення. Народний уряд повинен послідовно проводити зміни старої системи просвітництва, програм та змінювати методи викладання.

Інше становище склалось у старих визволених районах. До 1949 року в цих районах комуністами була пророблена велика робота із залучення людей до навчання. Завдяки цьому були створені нерегулярні школи у визволених районах Китаю, які становили майже 15 % всіх шкіл Китаю.

Висновки. На основі вивчення сучасної науково-педагогічної літератури, документів досліджуваного періоду, періодичних видань проаналізовано витoki ідей навчання іноземним мовам молодших школярів у китайській педагогічній думці; визначено етапи становлення та розвитку проблеми навчання іноземним мовам молодших школярів у КНР. Установлено, що вивчення іноземних мов молодшими школярами має давнє коріння. Зародженню питань вивчення іноземних мов у середній та початковій школі сприяли американські діячі, які приїздили з лекціями до Китаю, французькі й американські місіонери.

Вивчення наукових праць дало можливість детально проаналізувати соціально-культурні, економічні передумови розвитку іншомовної освіти в початковій школі Китаю та зробити висновок, що еволюція розглядуваної проблеми тісно пов'язана з динамікою взаємин між Китаєм і Заходом.

Простежено історію розвитку й вивчення іноземних мов у Китаї з 221 р. до н.е. по 1949 рік. Було уточнено, що перший раз вивчати англійську мову в Китаї почали вже в 221 році до н.е. Першою іноземною мовою в Китаї, яку почали вивчати, була англійська мова. Це було пов'язано з торгівельними відносинами між Китаєм та Заходом. Також ми систематизували вивчення іноземних мов у Китаї в хронологічному порядку та дійшли висновку, що вивчення різних мов було пов'язано з економічним розвитком країни. Спочатку китайці вчили англійську мову, потім вони вивчали в'єтнамську, корейську, японську мови спілкування, коли Китай налагодив свої відносини з Радянським Союзом, у школах почали вивчати російську мову, та згодом, із розвитком технології та економіки, Китай почав стрімко вивчати англійську мову. Англійська мова в Китаї викладається в кожній школі з першого класу. Вона включена до основної навчальної програми як початкової, так середньої та старшої школи. Свої вміння та навички з володіння англійської мови китайці підтверджують складанням іспитів, як це було і раніше.

Отже, як ми з'ясували, вивчення іноземних мов у Китаї має велику історію розвитку. Людство прагнуло знати декілька мов та йшло до своєї цілі: у дитячих садочках, школах та вишах країни вивчається міжнародна мова спілкування – англійська мова, якою володіє майже кожен другий мешканець планети.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арнольд А. Культура народов Китая / А. Арнольд. – М., 1959. – 150 с.
2. Клепиков В. Китайские педагоги нового времени / В. Клепиков // Современная педагогика. – 1962. – № 4. – С. 104–109.
3. Ли Гоцзюнь Чунго цзяо-юй чжиду тунши (Общая история системы образования в Китае) / Ли Гоцзюнь, Ван Фаньчжао. – Цзинань : Шаньдун цзяоюй чубаньшэ, 2000.
4. Ма Цзуи (История переводческого дела в Китае) / Ма Цзуи. – Ухань : Хубэй дзяоюй чубаньшэ, 1999.
5. Постанова КМУ № 462 від 20.04.11 року «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти».

6. Adamson B. *China's English : A History of English in Chinese Education* / B. Adamson. – Hong Kong : Hong Kong University Press, 2004. P. 21.

7. Bolton K. *Chinese Englishes : A Sociolinguistic History* / K. Bolton. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. – P. 124, 192–231.

8. Ross H. A. *China Learns English : Language Teaching and Social Change in the People's Republic* / H. A. Ross. – London : Yale University Press, 1993. – P. 32.

REFERENCES

1. Arnoldov, A. (1959). *Kultura narodov Kitaia [Culture of China people]*. Moskva.

2. Klepikov, V. (1962). *Kitaiskie pedahohi novoho vremeni [Chinese teachers of a new time]*. *Sovremennaia pedahohika*, 4, 104–109.

3. Li Gocuyan, Wang Fang Zhao (2000) *Obshchaia istoriia sistemy obrazovaniia v Kitaye [General history of educational system in China]*. Zinhan Shanhdunh yiaoiue, Chubanshe.

4. Ma Zui (1999). *Istoriia perevodcheskoho dela v Kitaie [History of translation in China]*. Wuhan: Hubei yiaozui Chubanshe.

5. Postanova KМУ № 462 vid 20.04.11 «Pro zatverdzhennia Derzhavnoho standartu pochatkovoi osvity» [The CMU resolution No. 462 dated 20.04.11 “On approval of state standard of primary general education”].

6. Adamson, B. (2004). *China's English: A History of English in Chinese Education*. Hong Kong: Hong Kong University Press.

7. Bolton, K. (2003). *Chinese Englishes: A Sociolinguistic History*. Cambridge: Cambridge University Press.

8. Ross, H. A. (1993). *China Learns English: Language Teaching and Social Change in the People's Republic*. London: Yale University Press.

РЕЗЮМЕ

Лахмотова Ю. Генезис идей изучения иностранных языков в начальной школе Китая (221 год до н.э. – 1949 год).

Рассмотрен исторический аспект развития изучения иностранных языков в начальной школе Китая. Рассмотрены особенности изучения иностранных языков (тибетский, монгольский, уйгурский, вьетнамский, японский, корейский, бирманский, английский язык) в начальной школе Китая. Для достижения поставленной цели были использованы такие методы исследования: исторический: хронологический, историко-типологический, логико-исторический, которые помогли осветить проблему исследования в динамике и хронологической последовательности. Охарактеризованы первые школы по изучению иностранных языков, основанные американскими и французскими миссионерами. Обозначена специфика подготовки учителей иностранных языков и переводчиков, а также учебно-методическое обеспечение обучения иностранным языкам (гlossарии).

Ключевые слова: иностранные языки, английский язык, начальная школа, первые школы, glossарии, миссионеры, переводчики, Китай.

SUMMARY

Lakhmotova Y. The genesis of the ideas of learning foreign languages in the primary school of China (221 BC – 1949 year).

In this article we describe the peculiarities of learning foreign languages (Tibetan, Mongolian, Uyghur, Vietnamese, Japanese, Korean, Burmese, English languages) in primary schools of China. These languages were the first foreign languages learning in China. The first foreign language that appeared in China was English. Only children from the rich families could learn this language. At first, there were no schools in China, that's why children learnt foreign languages at home. In 1289 the first school of learning foreign languages was opened in China.

The first teachers of foreign languages were Persian; moreover, only foreigners were the teachers in this school. The best students became the teachers of foreign languages later. Only boys had an opportunity to learn not only foreign languages, but enter the school. Chinese liked to learn different foreign languages. Most popular languages were Japanese, Vietnamese, Russian and English. At the end of the year students passed the exams.

Nowadays, Chinese schools offer to learn foreign language from the first grade. Some kindergartens give lessons of learning foreign languages. English is the compulsory subject and is included into curriculum. At the end of each grade children pass the exam. The system of passing exams is the best system of verification of students' knowledge in China.

As we know, learning foreign languages in China has a long history. People want to know several foreign languages and they went to their aim. We found out that the first schools of learning foreign languages were founded by American and French missionaries. By the word, missionaries' school revealed the specifics of training the foreign language teachers and translators; educational and methodological support of teaching foreign language (Glossary).

English is the international language and every person in the world wants to know it. Chinese are not an exception. They began to learn English because their economy develops very quickly and they want to understand and communicate with foreigners.

Key words: *foreign languages, English, primary school, first schools, glossary, missionaries, translators, China*